

Marina Stošić
Filozoski fakultet
Niš

TEORIJE MESEČEVE ILUZIJE

U radu je najpre dat fenomenološki opis mesečeve iluzije i njeno određenje s obzirom na Gregoryjevu klasifikaciju vizuelnih iluzija. U nastavku je data podela teorija mesečeve iluzije i detaljan prikaz najznačajnijih među njima. Opisani su i ključni eksperimenti, počevši od najstarijih izvedenih početkom četrdesetih godina prošlog veka, do onih izvedenih s kraja prošlog i početkom ovog veka. Zatim smo vođeni Eganovim shvatanjem potpune teorije mesečeve iluzije pokušali objediniti dve najistaknutije suprotsavljene teorije: okulomotornu i teoriju opažene distance. Na kraju rada, osvrnuli smo se na neke od razloga zbog kojih mesečeva iluzija, uprkos velikom interesovanju istraživača i brojnim eksperimentima, i dalje ostaje bez opšte prihvaćenog teorijskog objašnjenja.

Ključne reči: mesečeva iluzija, vizuelne iluzije, teorija opažanja distance, okulomotorna teorija

THEORIES OF THE MOON ILLUSION

Firstly, the paper presents a phenomenological description of the moon illusion and its definition with regard to Gregory's classification of visual illusions. What follows is the classification of theories of the moon illusion and a detailed review of the most important of them. Key experiments are also described, starting from the oldest ones, conducted in the early forties of the last century, to those conducted at the end of the last century and at the beginning of this one. Led by Egan's understanding of an integral theory of the moon illusion, we then tried to unify both of the most prominent conflicting theories: the oculomotor theory and the apparent distance theory. Finally, we presented some reasons why the moon illusion, despite considerable interest of researchers and numerous experiments, still lacks a generally accepted theoretical explanation.

Keywords: moon illusion, visual illusions, distance perception theory, oculomotor

theory